

Μηνιαία Ιερατική Σύναξη της Ιεράς Μητρόπολης Βεροίας

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Βεροίας, Ναούσης και Καμpanίας

© Kosmas Karagiannis IMBNK

Η μηνιαία Ιερατική Σύναξη της Ιεράς Μητροπόλεως Βεροίας, Ναούσης και Καμpanίας πραγματοποιήθηκε το πρωί της Πέμπτης, 14ης Νοεμβρίου, στο Παύλειο Πολιτιστικό Κέντρο στη Βέροια.

Στην σύναξη οι Ιερείς ενημερώθηκαν από τον Πρωτοσύγκελλο της Ιεράς μας Μητροπόλεως Αρχιμ. Αθηνάγορα Μπίρδα για διοικητικά και οργανωτικά θέματα και στη συνέχεια ο Σεβασμιώτατος [Μητροπολίτης Βεροίας](#), Ναούσης και Καμpanίας κ. Παντελεήμων ευχήθηκε στους Ιερείς για την έναρξη της νηστείας των Χριστουγέννων και μίλησε για τον Γέροντα Φιλάρετο Κωνσταμονίτη, αναφέροντας μεταξύ πολλών άλλων:

Έορτάζουμε σήμερα τή μνήμη ενός μεγάλου πατρός τῆς Ἐκκλησίας μας, ενός

μεγάλου ιεράρχου, θεολόγου και άσκητου, του άγιου Γρηγορίου του Παλαμά, άρχιεπι-σκό-που Θεσσαλονίκης, του Παλα-μά, ο οποίος αγίασε με την άσκη-τική του ζωή και την παρουσία του στη Σκήτη της Βεροίας και την Ίερά Μητρόπολή μας. Όπως είναι, άλλωστε, γνωστό μετά από αίτημα, τό όποιο υπέβαλε ή Ίερά μας Μη-τρόπολη προς τό Οίκουμενικό μας Πατριαρχείο διά της Έκκλη-σίας της Ελλάδος, κατετάγησαν πριν από 15 χρόνια στη χορεία των Αγίων οι γονείς, οι άδελφοί και οι άδελφές του άγιου Γρηγορίου, που μόνασαν επίσης στη Βέροια.

Ή Έκκλησία όμως δέν έπαυσε ποτέ νά αναδεικνύει Άγίους, γιατί ή χάρη του Θεού δέν έπαυσε ποτέ νά ενεργεί και νά αγιάζει τούς πιστούς που αγωνίζονται. Και ένας από αυτούς ήταν και ένας δικός μας άνθρωπος, ο Γέροντας Φιλάρετος Κωνσταμονίτης από τή Φυτειά. Ή τοπική μας Έκκλησία έχει καταθέ-σει από έτών πλήρη φάκελο σχε-τικά με την Άγιοκατάταξή του στο Οίκουμενικό Πατριαρχείο και άνα-μένουμε την ολοκλήρωση της δια-δικασίας και την έκδοση της Πατρι-αρχικής και Συνοδικής Πράξεως. Γι' αυτό και, προκειμένου νά γνωρί-σουμε όλοι τόν όσιο Γέροντα Φιλά-ρετο, θά ήθελα νά σάς παρουσιάσω μερικά στοιχειά από τόν φάκελο που υποβάλαμε στο Οίκουμενικό Πατριαρχείο.

Τό Μοναχολόγιο της Ίερας Μονής Κωνσταμονίτου του Άγιου Όρους περιλαμβάνει την ακόλου-θη άναφορά:

«Ο γέρων Φιλάρετος έγεννήθη εις τό χωρίον Φυτειά Βερροίας της Μακεδονίας κατά τό έτος 1890 ... Βαπτισθείς δέ ώνομάσθη Άντώνιος. Έκοινοβίασε έν τη ιεραΐ ήμων μονή τόν Νοέμβριο του 1912 και έκάρη μοναχός μεγαλόσχημος τόν Άπρί-λιον του έτους 1921 και πρεσβύτε-ρος τόν Όκτώβριον του 1924. Έξελέγη ως Καθηγούμενος τόν Μάρτιον του 1949 και έγκαθιδρύθη την 21ην Μαΐου του ίδιου έτους.

Τη 28η Ίανουαρίου 1963, ήμέρα Κυριακή του άσώτου και μνήμη του όσίου και θεοφόρου πατρός ήμων Έφραίμ του Σύρου έκοιμήθη έν Κυρίω».

Ο κατά κόσμον Άντώνιος δέν μορ--φώθηκε. Τελείωσε μόλις την Γ' Δημοτικού και όταν έφθασε στην ήλικία των δεκαοκτώ έτών πήρε τόν δρόμο της ξενιτειάς. Παρέμεινε στις Ήνωμένες Πολιτείες της Άμε-ρικής για τρία χρόνια, όπου έργά-στηκε σέ στιλβωτήριο υποδημά-των και αντιμετώπισε με σθένος τούς πειρασμούς της μεγαλούπο-λης. Έπιστρέφοντας στην Ελλάδα, σέ ήλικία 22 έτών, αποφάσισε προ-του καταλήξει στην ιδιαίτερη πα-τρί-δα του, νά έπισκεφθεϊ τή Θεσ-σα--λονίκη προκειμένου νά προσκυ-νή-σει τόν ναό του προστάτη άγιου της πόλης. Ήταν 26 Όκτω-βρίου του 1912, ήμέρα κατά την όποία ή Θεσσαλονίκη πανηγύριζε τή μνήμη του πολιούχου της και ταυ-τόχρονα την άπελευθέρωσή της από τόν αλλόθρησκο κατακτη-τή. Τό ίδιο βράδυ ο άγιος Δη-μήτριος έμφανίστηκε

σέ ένύ-πνιο στόν νεαρό προσκυνητή καί τοῦ ὑπέδειξε νά ἀκολουθήσει τόν δρόμο τοῦ μοναχισμοῦ. Ὁ Ἀντώνιος ματαιώνει τήν ἐπιστροφή του στήν πατρίδα του, τή Φυτειά, καί ἀναχωρεῖ γιά τό Ἁγιώνυμο Ὅρος.

Ὅταν ὁ ἀγω-γιάτης πού εἶχε ἀναλάβει νά τόν μεταφέρει ἀπό τήν Ἀρναία στό Ἅγιο Ὅρος ἔφτασε μπροστά στό πρῶτο μοναστήρι πού συνάντησαν, ὁ Ἀντώ-νιος παρέδωσε στόν ὁδηγό του ὅλα τά χρήματα καί τά ὑπάρχο-ντα πού εἶχε φέρεi μαζί του ἀπό τήν Ἀμερική καί εἰσῆλθε στήν Ἱερά Μονή Κωνσταμονίτου.

Ὅπως μαρτυροῦν οἱ ἀδελφοί του στό μοναστήρι, καθώς καί οἱ προ-σκυνητές πού τόν γνώρισαν, ὁ πατήρ Φιλάρετος τήρησε μέχρι τέ-λους τήν ἀκτημοσύνη, τήν ὀλιγάρ-κεια καί τή λιτότητα, πού φαινό-ταν ἀκόμη καί στόν τρόπο πού ντυνόταν, ξεκουραζόταν ἢ ἔτρωγε. Ἀκόμη καί ὅταν ἔγινε ἡγούμε-νος, ἀρνιόταν παρά τίς ἐπανειλημ-μένες πιέσεις τῶν συμμοναστῶν του, νά ἐγκαταστήσει σόμπα στό κελί του, ὅπου ἐκτός ἀπό τό κρε-βάτι δέν ὑπῆρχε παρά μόνο ἓνα σκαμνί γιά τήν ἄσκηση τῆς νοερᾶς προσευχῆς.

Ἀμέσως μόλις ἔγινε δεκτός ὡς δόκιμος στή Μονή, ἐστάλη νά ὑπηρετήσῃ ὡς κελλά-ρης στό μετόχι Τριπόταμος τῆς Μονῆς, ὅπου δοκιμάστηκε ἀπό τή συναναστροφή μέ κοσμικούς καί γυναῖκες, ἀπό τή σκληρότητα τοῦ ἀδελφοῦ οἰκονόμου ἀλλά καί ἀπό μία βαρειά ἀσθένεια πού τόν ἀνά-γκασε νά παραμείνει κλινήρης καί ἀβοήθητος γιά ἕξι ὀλόκληρους μῆνες. Ἡ ἀγόγγυστη ὑπακοή καί ἡ ὑπομονή στούς πειρασμούς στεφα-νώθηκαν ἀπό τή θεία συνδρομή πού ἀποκατέστησε τήν ὑγεία του.

Ἀφότου ἐκάρη μεγαλόσχημος μο-ναχός, ἀνέλαβε στή Μονή τό δια-κό-νημα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ, πράγ-μα πού ἔδωσε διέξοδο ἀλλά καί τροφή στή βαθειά λαχτάρα του γιά λειτουργική ζωή. Μετά ἀπό ἕξι χρόνια χειροτονήθηκε διάκονος καί τό 1924 πρεσβύτερος καί μόνιμος ἐφημέριος τῆς ἀδελφότη-τας. Τό λειτουργικό ἦθος του ἦταν τόσο ἀνεπτυγμένο ὥστε, ὅπως ἔχει ἐπισημανθεῖ: «Ζοῦσε γιά νά λει-τουρ-γῆ καί λειτουργοῦσε γιά νά ζῆ. Γιατί χωρίς θεία Λειτουργία αἰσθα-νόταν νεκρός, δίχως Χριστό, πού εἶναι ἡ ζωή καί ἡ ἀνάστασις, τό φῶς καί ἡ ἀνάπαυσις». Ἡ προσφο-ρά τῆς ἀναίμακτης θυσίας ἦταν γιά τόν Γέροντα Φιλάρετο μιά ἐμπειρία τόσο συγκλονιστική, ὥστε νά μήν ξαφνιάζει ἡ μαρτυρία ἐνός πνευ-μα-τικοῦ ὅτι κατά τή διάρκεια τῆς Μεγάλης Εἰσόδου εἶδε τόν ἅγιο ἡγούμενο νά ἵπταται «δύο σπιθα-μές πάνω ἀπό τό ἔδαφος!»

Παράλληλα μέ τήν αγάπη του γιά τίς ἀκολουθίες τοῦ νυχθημέρου καί κυρίως γιά τήν καθημερινή συμμετοχή στή θεία Λειτουργία ἀσκοῦσε σταθερά τήν ἡσυχαστική προσευχή στό κελί του, ἀκολουθώντας τίς πνευματικές σταθερές τοῦ Ἀγιορειτικοῦ μοναχισμοῦ. Γι' αὐτό καί τόνιζε στά πνευματικά του παιδιά πώς ἡ συμμετοχή στίς ἀκολουθίες τῆς μοναστικῆς κοινότητας καί ἡ τήρηση τοῦ κανόνα τῆς κατά μόνας προσευχῆς εἶναι τά «δύο μάτια τοῦ μοναχοῦ». Μάλιστα, θεωροῦσε καί τίς δύο πνευματικές ἐμπειρίες τόσο σημαντικές ὥστε, ὅπως ἔλεγε, ἂν ἓνας μοναχός δέν μετέχει σέ μία ἀπό αὐτές εἶναι «μονόφθαλμος» καί ἂν δέν μετέχει σέ καμιά εἶναι «βυθισμένος στό σκοτάδι καί πνευματικά τυφλός». Ὡς ἡγούμενος μεριμνοῦσε προσωπικά καί μέ ἓνα κερι περιδιάβαινε μέσα στό μισοσκόταδο ἓνα πρὸς ἓνα τά στασίδια τοῦ καθολικοῦ καί ἂν διαπίστωνε ὅτι ἔλειπε κάποιος ἀδελφός, πήγαινε ὁ ἴδιος στό κελί τοῦ ἀπόντος γιά νά τόν ρωτήσῃ τόν λόγο.

Τό λειτουργικό καί ἡσυχαστικό ἦθος τοῦ Γέροντος Φιλαρέτου συνδυαζόταν μέ τήν ἀγωνιστικότητα τῆς μοναστικῆς ζωῆς. Ἐνα ἀπό τά πλέον καρποφόρα στάδια τῆς ἀγωνιστικότητας, ἀλλά καί τῆς προσφορᾶς τοῦ Γέροντος Φιλαρέτου, ἀποδείχθηκε ἡ μακρόχρονη θητεία του στήν ἡγουμενία τῆς Μονῆς.

Ὅπως μαρτυροῦν ὅσοι ἔζησαν κοντά του ὁ Γέρον Φιλάρετος ὄχι μόνο δέν ἀπέφυγε στό ὄνομα τῶν νέων καθηκόντων του τούς κόπους τῆς καθημερινῆς ζωῆς τοῦ μοναστηριοῦ ἀλλά συνέχισε μέ τήν ἴδια προθυμία νά συμπαραστέκεται καί νά βοηθᾷ σέ ὅλα τά διακονήματα, ἀκόμη καί τά πιό ταπεινά καί κοπιώδη, ὅπου ἔδινε

πρῶτος τό παράδειγμα τῆς προθυμίας στούς ἀδελφούς. Μέ τόν τρόπο αὐτό ὁ Γέροντας Φιλάρετος ἔδειξε ἔμπρακτα πῶς ἡ διακονία ἀποτελεῖ ἕνα ἰσόβιο κανόνα τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς καί, ὅπως ἔχει ἐπισημανθεῖ, «ἔκφραση ἀγάπης», «μίμησις Χριστοῦ» καί, γι' αὐτό, «ἀσφαλῆ ὁδὸ σωτηρίας».

Ἄν τό πνεῦμα διακονίας καί ἡ ταπείνωση πού εἶχε ὁ Γέρον Φιλάρετος, μεταμόρφωσαν τή διοικητικὴ ἐξουσία σέ πνευματικὴ προσφορά, ἡ θεμελιώδης ἀρετὴ μέ τὴν ὁποία ὑπηρέτησε τόν ιδιαίτερα εὐαίσθητο ρόλο τοῦ πνευματικοῦ πατέρα ἦταν ἡ διάκριση πού τόν ἀνέδειξε πολύτιμο πνευματικὸ στήριγμα ὄχι μόνο τῆς μοναστικῆς του οἰκογένειας ἀλλὰ καί πολλῶν πιστῶν, κληρικῶν καί λαϊκῶν.

Ἡ θεοφιλία του καί ἡ ἀγάπη γιὰ τόν Χριστό ζυμώθηκε καί στερεώθηκε ἀπὸ τὴ μελέτη τῆς Ἁγίας Γραφῆς καί ἀπὸ τὰ κείμενα τοῦ Γεροντικοῦ, ἀπὸ τόν ἀπέραντο σεβασμὸ του πρὸς τὴν Παναγία –καθημερινὰ συνήθιζε ἐπανειλημμένα νὰ διαβάζει ἢ νὰ ἀπαγγέλει ἀπὸ μνήμης τούς Χαιρετισμούς καί τό Θεοτοκάριο, πράγμα πού συνιστοῦσε σέ ὅλους– καί πρὸς τούς ἁγίους καί τὰ μυρωμένα καὶ θαυματουργὰ τους λείψανα, καί κορυφωνόταν στὴ θεία Κοινωνία, ἡ ὁποία ὑπῆρξε ἡ ἀπαραίτητη ἀνάσα καί ἡ καθημερινὴ τροφή τῆς πνευματικῆς του ὑπαρξης.

Ὅμως ἡ θεοφιλία ἐπιβεβαιώνεται πάντα στὴ φιλαδελφία, στὴν ἀγάπη πρὸς τόν συνάνθρωπο, πράγμα πού δέν ἐπιβεβαιώνεται μόνο στὴ συμπάθεια μέχρι δακρύων πού ἔνιωθε γιὰ τίς ἀδυναμίες ἢ τὰ πάθη τῶν ἀνθρώπων πού ἐξομολογοῦσε ἀλλὰ καί στὴν ὑλικὴ βοήθεια πού προσέφερε σέ ὅποιον εἶχε ἀνάγκη.

Σεβόταν ὁμως καί ἀγαποῦσε καί ὅλα τὰ δημιουργήματα. Ὅσοι ἔζησαν ἀπὸ κοντὰ τόν Γέροντα Φιλάρετο ἀναφέρουν ὅτι προτιμοῦσε νὰ διανύει πεζὸς τὴν τριῶν ὠρῶν ἀπόσταση ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολις μέχρι τίς Καρυές, χωρὶς νὰ καβαλικεύει τό μουλάρι πού ἔπαιρνε μαζί του. Ἡ ἀγάπη του γιὰ τὴν ἄσκηση συνδυαζόταν μέ τὴ συμπάθειά του γιὰ τό ζωντανό.

Ἀπὸ τὴν εἴσοδό του στό Ἅγιον Ὄρος, τό 1912 μέχρι τὴν κοίμησή του, τό 1963, ὁ Γέρον Φιλάρετος δέν ἐγκατέλειπε ποτέ τὴ Μονὴ τῆς μετανοίας του, οὔτε τό Ἅγιον Ὄρος, μέ ἐξαίρεση μία σύντομη ἐπίσκεψη στὴ Θεσσαλονίκη γιὰ λόγους ὑγείας λίγο πρὶν ἀπὸ τὴν κοίμησή του. Καί ὁμως ἡ ἱερὴ μνήμη τοῦ Ἀγιορείτου ἀσκητῆ καί ἡγουμένου δέν ἐπιβίωσε ἀπλῶς ἀλλὰ μέ τὰ χρόνια αὐξήθηκε.

Ἡ καταξίωση τοῦ πατρός Φιλάρετου στὴ συνείδηση τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας προσλαμβάνει ἤδη τὰ παραδοσιακὰ χαρακτηριστικὰ μᾶς συμπαγοῦς ἀγιο-λο-γικῆς τιμῆς. Ἐνα μικρὸ τεμάχιο τῆς ἀγίας κάρρας τοῦ Γέροντα ἔχει τοποθετηθεῖ καί προσκυνεῖται στὸν Ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Νικολάου Φυτειᾶς, ἐκεῖ ὅπου βαπτίσθηκε. Ὁ πιστὸς λαὸς ἐπικαλεῖται τίς μεσιτεῖες τοῦ Γέροντος

Φιλαρέτου καί υπάρχουν ήδη παιδιά πού έχουν βαπτισθεῖ μέ τό μοναχικό του ὄνομα.

Μέ βάση αὐτό τό αἶσθημα πού κυριαρχεῖ στήν ἐπαρχία μας ἀλλά καί τίς πολυάριθμες μαρτυρίες γιά τήν ἁγία ζωή καί τά οὐράνια χαρίσματα τοῦ ὁσίου Γέροντος Φιλαρέτου ζητήσαμε τήν Ἁγιοκατάταξή του καί ἐλπίζουμε ὅτι σύντομα θά μπορούμε νά ἐορτάσουμε τήν ἀναγραφή του στό Ἁγιολόγιο τῆς Ἐκκλησίας μας καί νά τιμήσουμε τή μνήμη του.

